

PRO·tukipiste

BESZÁMOLÓ A PRO-TUKIPISTE FINN SZERVEZETRŐL

Bakosi Tamás
(szociális munkás, BMSZKI)
2019. szeptember

Bevezető

2019. szeptember 04-06-ig volt szerencsém részt venni az Erasmus + Women and homelessness, Joint staff trainingen Finnországban, Helsinkiben. A magyar csapaton kívül jelen voltak még többek között ír, angol, lengyel, francia, szlovén és dán szakemberek is. Magyarországot, Budapestet a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (BMSZKI) képviselte. A találkozón a női hajléktalanság és egészség témakörét jártuk körül, valamint több intézménybe is ellátogattunk a városban.

Az általam választott szervezet, amit szeretnék bemutatni a Pro-Tukipiste nevű, finn szervezet.

Helsinkiről általában

Helsinki, Finnország fővárosa és egyben legnagyobb városa. Az európai kontinens legészakibb fővárosa. Az ország déli részén, a Finn-öböl partján helyezkedik el. Helsinki városát 642.045 (2017. aug. 31.) ember lakja, ezzel messze az ország legnagyobb városa. A fővárosi régióban, amelyhez Helsinkin kívül Espoo, Vantaa és Kauniainen tartoznak, 2016-ban 1 438 750 fő élt. Helsinki lakosságának mintegy 6%-a svéd, a város kétnyelvű.

Helsinki városát 1550-ben alapították, amikor Finnország Svédország része volt. Sokáig jelentéktelen maradt, majd amikor Finnország orosz uralom alá került, 1812-ben a Finn Nagyhercegség fővárosa lett. 1917 óta Helsinki a független Finnország fővárosa.

Az Economist Intelligence Unit 2013-as rangsora szerint a világ nyolcadik legélhetőbb városa.

NÉHÁNY HASZNOS LINK

Finnország és Helsinki hajléktalan ellátásnak rendszeréről az alábbi linkeken is lehet olvasni.

- <https://housingfirsteurope.eu/assets/files/2018/03/Presentation-Juha-Kaakinen.pdf>
- https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/153258/YMra_3en_2015.pdf
- <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/301731/HOUSINGH.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- <https://www.feantsaresearch.org/download/strategy-review-19029039682682325644.pdf>
- <https://bmszki.hu/hu/search/node?keys=finnorsz%C3%A1g>

A PRO-TUKIPISTE SZERVEZET BEMUTATÁSA

„...bármiről tudunk beszélgetni, de csak ebben tudunk segíteni...”

A szervezet honlapja: <https://pro-tukipiste.fi/en/>

Kisfilm: <https://www.youtube.com/watch?v=sncuL59ZeZM&feature=youtu.be>

Kisfilm: <https://www.youtube.com/watch?v=5PaqxPnvILM&feature=youtu.be>

A Pro-tukipiste egy speciális szolgáltatás (egészségügyi és szociális, érdekvédelmi stb.), amely elősegíti a szexuális vagy erotikus iparban dolgozók (szexmunkások, prostituáltak) valamint az emberkereskedelem áldozatainak részvételét és emberi jogainak érvényesülését. Alacsony küszöbű szociális és egészségügyi szolgáltatásokat nyújtanak, a közösségi részvételi tevékenységekkel együtt. Az irodák, szolgáltatások Helsinkiben, Tamperében és Turuban találhatóak. A Pro-tukipiste a szexben és az erotikus iparban dolgozók egyenlőségére törekszik, ideértve a szolgáltatásokhoz fűződő jogaikat is.

Az elérhető irodáik egy térképen:

A szervezetet bárki felkeresheti, nyitottak valamennyi érintettre, nemre, korra, nemzetiségre stb. tekintettel. A szolgáltatásuk teljes mértékben anonim.

A szervezet szolgáltatásainak nagy része elérhető Tampereben s Turuban is, illetve a Prop-Up segítségével más vidéki településeken is.(Prop-Up projekt, 2018-2020-ig) Az utcán és fogadóirodákban is egyaránt elérhető a szervezet, mindig párban dolgoznak. A szervezet folyamatosan elérhető online is, telefonvonalon is. Az utóbbi időben ismét fokozottan jelen vannak az online térben is. Korábban chatszobákban, chates oldalakon is jelen voltak, aztán létrehozták a saját honlapjukat, de rájöttek, hogy ez kevésbé hatékony így visszatérnek az online térbe még inkább. Ugyanakkor az online és network tér egyre szövevényesebb és összetettebb, egyre több oldal, fórum stb. jelenik meg. A szervezet elérhető közösségi oldalakon is, így például a facebookon, az instagramon és a twitteren is.

2018-ban 8500 kapcsolatfelvétel jött létre ügyfelekkel, akiknek 80%-a nő, 75%-a külföldi állampolgár. Az utóbbi időben megjelentek iraki menekült és thaiföldi férfiak is, de jelen vannak észak - és délafrikai ügyfelek és más európai, például román ügyfelek is. Természetesen foglalkoznak a nemi erőszak áldozataival is, ami kapcsán több helyi, erre specializálódott szervezettel is együttműködnek.

Nehézség a szervezetnek, hogy sok ügyfelük nem beszél sem angolul, sem finnül. Igaz a szervezet munkatársai (legújabb dolgozó is 12 éve dolgozik itt) több nyelven beszélnek, hiszen ők maguk is más-más nemzetiségűek (angol, finn, észt stb.). Összesen 25 munkatársuk van, közülük nyolcan dolgoznak Helsinkiben.

A hajléktalansággal találkoznak ugyan, de a szervezetnek nem ez a profilja. Ugyanakkor az ügyintézés listáján ez is szerepel, hiszen több szexmunkás, áldozat szeretne bérlakáshoz jutni, ami a készségek (nyelvismeret hiánya, „rendes” munkaviszony hiánya stb.) miatt nem lehetséges, vagy csak nagyon nehezen sikerülhet. A letelepedési lehetőség is folyamatos téma náluk, hiszen azt, aki nem európai állampolgár, és szexuális tevékenységet folytat, két évre kiutasíthatják az országból.

A rendőrséggel kiemelkedő a kapcsolatuk, a megkeresés kölcsönös. A Helsinki rendőrségen kijelölt osztály foglalkozik ezen ügyekkel, valamint ezzel kapcsolatban egy (rendőr) kontaktszemély is elérhető. Gyakran elmennek nappali melegedőkbe is, hogy elérjék a hajléktalan klienseket is. Finnországban az utcán élők száma elenyésző, így a szexmunkára is ez jellemző, néhány övezet van, ahol utcán dolgoznak az ügyfelek (ők jelenetős veszélynek vannak kitéve). (Megfigyelték, hogy míg 12 éve kb. 50 euró volt egy teljes szolgáltatás ára, úgy ez mára kb. 100 euróra nőtt. Az utcán is.) Több kliensük dolgozik masszázsszalonokban, ahol a lakhatásukat is megoldják, hiszen ott alszanak, élnek.

A szervezet emberkereskedelem áldozatainak is számos segítséget nyújt, így a tanácsadáson túl például jogi segítséget is, amit gyakran igénybe is vesznek az ügyfelek.

A Pro-tukipiste tagja több nemzetközi, európai ernyőszervezetnek is, valamint rendszeresen részt vesznek érzékenyítő programokon, különböző társadalmi vitákon. Küzdenek a stigmatizáció jelensége ellen is.

Egészségügyi szolgáltatás:

Orvosokkal, nővérekkel együtt olyan témákkal foglalkoznak, valamint nyújtanak segítséget, mint például szexuális úton terjedő betegségek, sexualitás és nem kérdése, fogamzásgátlás, drog és alkoholfogyasztás, mentális egészség és jólét, egészséges

életmód, finn egészségügyi szolgáltatások. Az orvoshoz ingyenesen (érdemes időpontot foglalni) fogadja a klienseket havonta kétszer, a nővér pedig hetente két alkalommal.

Több védőoltás és szűrés is ingyenesen elérhető náluk, akár gyors, akár vénás tesztekkel. Így például tudnak szűrni az alábbi betegségekre: HIV, HEPA, szifilisz, chlamydia és gonorrhoea, de rendelkeznek különböző ingyenes terhességi tesztekkel is. A nem gyorstesztés szűréseket a Finn Vöröskereszttel közösen végzik, ami az irodájuk szomszédságában található. Szoros együttműködésben állnak a Helsinkiben található női klinikával, ahova többek között az abúzuson átesett nőket is viszik kezelésekre. Fontos számukra a prevenció is, így ingyenesen osztanak női- és férfi kondomokat, síkosítókat, és egészségügyi tisztálkodószereket, tamponokat. A női óvszer elég drága, 2 euró, így azt csak korlátozott számban tudnak adni, személyes megjelenés útján. Évente kb. 20.000 kondomot osztanak szét, amit egyébként Németországból rendelnek. (A síkosítót egy helyi vállalkozásból, ami szexshopot is működtet.)

Mivel a szervezet kliensei között nagy számban vannak drogfogyasztók, így tűt és fecskendőket is adnak.

Közösségi részvétel, csoportok: A szervezet számára nagyon fontos, hogy az érintettekkel, igénybevevőkkel együtt dolgozzanak, így számos tevékenységben részt vesznek maguk a szexmunkások is. Megjelenik a sorstárs segítség is, hiszen több,- az iparban már régebb óta dolgozó ügyfél vállal „mentorálási” feladatokat. (felhívhatóak, kérdésekre válaszolnak, eligazítanak, elkísérnek stb.) Van olyan, aki már felhagyott ezen kereső tevékenységgel, de visszajár a szervezethez önkénteskedni, akárcsak más civil önkéntesek. (Így van fotós, masszőr önkéntesük is, de van, aki főz is közösen az ügyfelekkel.) Többféle csoportot működtet a szervezet, így van angol tanuló csoport, öngyógyító csoport, finn nyelvi csoport, multikulturális társ csoport. Az érintettek, új kliensek elérésében nagy szerepük van az ügyfeleknek, akik bevonhatják a szolgáltatásokba az eddig ott meg nem jelent ügyfeleket. Érdekesség volt, hogy az ügyfelek önkéntes munkában írtak egy kisfilmről forgatókönyvet, amit profi filmes önkéntesek leforgattak a szexmunkások szereplésével.

Összességében az új szemlélet, a nyitott attitűd és a jó együttműködés más szervezetekkel a jellemző erre a szervezetre, mely példaértékű és motiváló egyaránt.